

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Marta Cienkowska

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 18878 poseł Małgorzaty Gromadzkiej z 29 lipca 2026 roku w sprawie podjęcia działań zmierzających do wpisania Stadniny Koni w Janowie Podlaskim na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ad 1.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie prowadzi obecnie prac analitycznych ani procedury przygotowania kandydatury Stadniny Koni w Janowie Podlaskim do wpisu na Listę światowego dziedzictwa UNESCO. Zgodnie z obowiązującą praktyką przygotowanie kandydat do wpisu na Listę światowego dziedzictwa UNESCO odbywa się we współpracy z właścicielami i zarządcami dobra oraz pozostałymi interesariuszami, przy aktywnym zaangażowaniu wszystkich stron. Proces ten rozpoczyna się od zgłoszenia zainteresowania przygotowaniem kandydatury przez zarządcę miejsca i ma charakter wieloletni oraz wieloetapowy.

Ministerstwo nie prowadziło dotychczas oceny potencjału nominacyjnego Stadniny Koni w Janowie Podlaskim pod kątem spełnienia kryteriów wpisu określonych w Konwencji UNESCO z 1972 r. W związku z tym nie jest możliwe przesądzenie, czy dobro spełnia przesłanki uzasadniające jego zgłoszenie do procedury nominacyjnej.

Należy również zaznaczyć, że tylko obiekty, które zgodnie z art. 15. ust. 1. pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 oraz 1907, z późn. zm.) uznane zostały za pomnik historii, mogą zostać nominowane na Listę światowego dziedzictwa, co w przypadku Stadniny Koni w Janowie Podlaskim miało miejsce w 2017 r. Samo uznanie za pomnik historii nie przesądza jednak o możliwości wpisu na Listę światowego dziedzictwa, gdyż każda kandydatura podlega odrębnej ocenie pod kątem spełnienia kryteriów określonych w Konwencji UNESCO z 1972 r. oraz Wytocznych Operacyjnych do jej wykonywania.

Ad 2.

Na obecnym etapie Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie prowadzi procedury dotyczącej umieszczenia Stadniny Koni w Janowie Podlaskim na polskiej Liście Informacyjnej UNESCO. Ministerstwo nie otrzymało dotychczas wniosku inicjującego przygotowanie kandydatury tego dobra.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie www.gov.pl/kultura/bip w zakładce Polityka przetwarzania danych osobowych.

Identyfikator dokumentu: 2564503.11447787.10813722

+48 22 42 10 100
esp@kultura.gov.pl
www.gov.pl/kultura

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15
00-071 Warszawa

W przypadku podjęcia przez właścicieli i zarządców dobra inicjatywy przygotowania kandydatury Ministerstwo – we współpracy z Narodowym Instytutem Dziedzictwa – zapewnia wsparcie merytoryczne w zakresie zgodności przygotowywanej dokumentacji z wymaganiami Konwencji UNESCO z 1972 r. oraz Wytycznych Operacyjnych.

Ad 3.

Z uwagi, że Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie prowadzi obecnie sprawy wpisania Stadniny Koni w Janowie Podlaskim na Listę światowego dziedzictwa UNESCO, nie ma obecnie planów powołania zespołu składającego się z ekspertów Narodowego Instytutu Dziedzictwa, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, samorządu województwa lubelskiego, Gminy Janów Podlaski czy środowisk naukowych i hodowlanych. Niemniej, jeśli właściciele i zarządcy dobra zdecydują się rozpocząć procedurę wpisu na Listę Informacyjną i złożą odpowiedni wniosek, eksperci Departamentu Ochrony Zabytków MKiDN oraz eksperci Narodowego Instytutu Dziedzictwa będą do dyspozycji w kwestiach pomocy w przygotowaniu wniosku spełniającego wszystkie wytyczne Centrum Światowego Dziedzictwa w Paryżu. Ponadto eksperci Departamentu Ochrony Zabytków MKiDN oraz eksperci Narodowego Instytutu Dziedzictwa służą informacją i pomocą również w zakresie wsparcia roboczego na każdym etapie ewentualnego starania się o wpis Stadniny Koni w Janowie Podlaskim.

Ad 4.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie zabezpieczyło obecnie żadnych środków finansowych na przygotowanie dokumentacji nominacyjnej Stadniny Koni w Janowie Podlaskim. Na obecnym etapie przygotowanie wniosku o wpis na polską Listę Informacyjną pozostaje po stronie podmiotów inicjujących procedurę, przy zapewnieniu przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Narodowy Instytut Dziedzictwa wsparcia merytorycznego.

Ad 5.

Warunkiem skutecznego ubiegania się o wpis na Listę światowego dziedzictwa UNESCO jest przede wszystkim wykazanie Wyjątkowej Uniwersalnej Wartości (Outstanding Universal Value) dobra w skali światowej zgodnie z kryteriami określonymi w Konwencji UNESCO z 1972 r. oraz Wytycznych Operacyjnych do jej wykonywania. Ocena spełnienia kryteriów wpisu na Listę światowego dziedzictwa UNESCO dokonywana jest w toku procedury nominacyjnej na podstawie szczegółowych analiz i nie może zostać przesądzona wyłącznie na podstawie znaczenia dobra dla dziedzictwa narodowego.

W przypadku dóbr reprezentujących kategorię już obecną na Liście światowego dziedzictwa konieczne jest również wykazanie ich odrębnej i wyjątkowej wartości w kontekście dóbr już wpisanych. W odniesieniu do Stadniny Koni w Janowie Podlaskim oznaczałoby to konieczność przeprowadzenia pogłębionych analiz porównawczych, obejmujących między innymi wpisany w 2019 r. Krajobraz hodowli i treningu koni zaprzęgowych w Kladrubach nad Łabą (Landscape for Breeding and Training of Ceremonial Carriage Horses at Kladruby nad Labem) w Republice Czeskiej, a także wykazania wysokiego poziomu autentyzmu, integralności oraz skutecznego systemu ochrony i zarządzania.

Po przygotowaniu odpowiedniej dokumentacji możliwe jest złożenie wniosku o wpis na polską Listę Informacyjną UNESCO, który podlega ocenie Komitetu do spraw Światowego Dziedzictwa Kulturowego w Polsce – organu pomocniczego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dopiero po pozytywnej ocenie oraz wpisie na Listę Informacyjną możliwe jest rozpoczęcie prac nad właściwą nominacją do wpisu na Listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Z uwagi na to, że procedura przygotowania kandydatury Stadniny Koni w Janowie Podlaskim nie została dotychczas rozpoczęta, nie został również określony harmonogram ewentualnych działań. Ewentualny przebieg i czas trwania procedury uzależnione byłyby od stopnia przygotowania dokumentacji, wyników analiz porównawczych oraz spełnienia wymogów określonych przez Konwencję UNESCO z 1972 r. i Wytyczne Operacyjne.

Z poważaniem

z up. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Sekretarz Stanu

Maciej Wróbel

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/